

Posamezne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1.—

„TABOR“ izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno poštne D 10.—, za ino-
skupno D 11.—, dostavljen na dom
D 11.—, za izkaznice D 10.—,
inost po dogovoru.

Naroča se pri upravi „TABOR“
MARIBOR, Jurčičeva ulica številka 4.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1.—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4. I. nad-
stropje. Telefon intern. št. 278.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4. prilik, dno. Tele-
fon št. 24. — Št. poštne izdane
raun št. 11.757.

Na naročila brez denarja se ne
odgovarja. — Fotokopije se ne
vračajo.

Naslov

Maribor, nedelja 10. maja 1925.

Leto: VI. — Številka: 105.

Pričetek konference v Bukarešti.

Prva seja danes 9. tm. — Ninčič o velikem pomenu konference za vso Evropo.

Beograd, 9. maja. Davi je prišlo prvo poročilo o prihodu zunanjih ministrov Beneša in Ninčiča v Bukarešto. Minister Ninčič je prispel ob 3. uri popoldne. Na kolodvoru so ga sprejeli minister Duca, rumunski poslanik Emandi, mnogo visokih uradnikov ter češkoslovaški in jugoslovanski poslanik. Minister Beneš je prispel ob 8. uri zvečer. Se sinoči se je vršil med vsemi tremi zunanjimi ministri zasebni sestanek, na katerem so se dogovorili glede olavnih smernic vseh problemov. Zun. minister Ninčič je izja-

»TABOR« je najcenejši slovenski dnevnik. Stane mesečno samo 10 din. Prinaša v kratkih obrih vse najvažnejše dogodke, ki jih drugi listi raztegajo na dolgo in široko.

vil zastopnikom tiska, da ima sedanja konferenca Male antante velik pomen za vso Evropo, ker predstavlja Mala antanta silo prvega reda. Neresnične so vesti, da je med Duco in Ninčičem nasprotje v nazorih glede bolgarskega vprašanja.

Bukarešta, 9. maja. Danes ob 10. uri dop. se je v rumunskem zunanjem ministrstvu vršila prva slovesna seja konference Male antante. Popoldne ob 3. uri se nadaljuje.

Francosko in beograjsko časopisje o pomenu konference.

Splošno se priznava njen velik pomen. Praga, 9. maja. Francosko časopisje pripominja povodom objave programa konference Male antante, da ima konferenca zlasti z ozirom na dogodke v Bolgariji, na volitev Hindenburga nemškimi predsednikom in na vprašanje priklonitve Avstrije k Nemčiji izredno velik politični pomen. »Temps« posveča konferenci poseben članek, v katerem s posebnim povdankom omenja prijateljsko razmerje držav Male antante do Francije.

Tudi beograjsko časopisje prinaša članke o pomenu bukreštanske konference. Povdarja v splošnem, da bo Beograd zlasti pokazal na rusko vprašanje in na delovanje Kominterne. Dasi sovjetska vlada proglašala Kominterno za nevtrarno in od sovjetske vlade neodvisno, nameravajo nekatere države zahtevati od sovjetske vlade, naj vpliva na to, da se bo opustila boljševiška propaganda v inozemstvu.

Hoffinger — avstrijski poslanik.

Slovesna avdijenca pri kralju.

Beograd, 9. maja. Dozdajni avstrijski upravnik poslov Hoffinger je imenovan za avstrijskega poslanika. Danes ob 12. se je vršila slovesna avdijenca, v kateri je Hoffinger kralju Aleksandru izročil svoje poverilnice. Avdijenca je potekla med slavnostnim ceremonijem v prisotnosti kabinetnega šefa Novakovića kot zastopnika odsotnega ministra zunanjih zadev.

Maščevanje Macedonke na Dunaju.

Šest strel v dvornem gledališču. Dunaj, 8. maja. Med današnjo predstavo »Peer Gynta« v dvornem gledališču so padli nenadoma v neki loži strel iz samokresa. 24letna Bolgarka Mezia Karmiziu je šest strel izstrelila na trgovca Arnautovića, njegovo ženo in svaaka. Arnautović je bil mrtev, ostala dva sta smrtno ranjena. Morilka je izjavila, da se je hotela maščevati, ker je Arnautović umoril pred 15 leti v Sofiji dva Macedonca.

Peklenski stroj v gimnaziji v Vilni.

Berlin, 9. maja. Listi javljajo, da so v poljski gimnaziji v Vilni, kjer sta dva učenca izvršila revolverski in bombni atentat na učiteljski kolegij našli peklenski stroj, s katerim bi imelo biti poslopje spuščeno v zrak.

GENERAL PEŠIĆ NA INŠPEKCIJI V SLOVENIJI.

Beograd, 9. maja. Šef generalnega štaba, general Petar Pešić je sinoči odpotoval v Slovenijo. Izvršil bo večtedensko inšpekcijsko potovanje. Predvideno ostane v Sloveniji do konca maja.

Razlagov dan 10. maja 1925

po celi Sloveniji! Kdor še ni, naj kupi srečke za spomenik slovenskemu pisatelju in politiku dr. Rad. Razlagu!

Narodu!

Danes proslavljamo po vsej Sloveniji dan treznosti. Obračamo se do vsakega posameznika in do vsega naroda z nujnim pozivom, naj se zave važnosti in pomena tega dneva in naj obrne poglede sam vase, da spozna svoje napake in ob tem spoznanju trdno sklene, da se teh napak iznebi!

Največ in najbolj grešijo nešteti proti treznosti z nezmernim uživanjem alkoholnih pijač. Menda ni v našem narodu nikogar, ki bi ne poznal škodljivosti alkohola. Vendar in v kljub temu vlivamo vase dan za dnem strup, ki uničuje naše telesno zdravje, ki ubija razsodnost in miselnost duha, ki ugenablja narodovo imetje in ki provzroča nešteto nesreč po rodbinah in občinah.

Te povodnji, ki se vanjo potaplja narodova moč in lepota, ne more nihče z jeziti hitreje in izdatneje, nego narod sam z odločnim odporom svoje volje, ki naj narodu samemu na čast napravi konec takemu samoubojstvu!

Vsako naše dejanje in vsaka naša beseda bodi izraz in odjek treznih, jasnih misli, plemenitosti našega čustvovanja in močatosti, resnosti našega hotenja! Treznost v vsem življenju pomirja sleherno strast, ustvarja temelje bratskega sožitja ter naravnava pridobitne zmognosti in tvorne sile vsakega posameznika od samopašnih naslad v strugo obče blaginje, ki zajemaj iz nje ves narod pogoje lastnega razvoja in napredka.

Spoštuj samega sebe in boš živel in delal trezno! Živi in delaj trezno, da se pridružiš oni četi narodnih mož in žena in dostojnih ljudi iz vseh slojev in stanov, ki jim je dobro ime in srečna bodočnost našega naroda vedno in povsod pred očmi!

V Ljubljani, 10. maja 1925.

Dr. Vilko Baltič,
Veliki župan ljubljanske oblasti.
Dr. Otmar Pirkmaier,
Veliki župan mariborske oblasti.
Dr. Andrej Karlin,
škof lavantinski.
Andrej Kalan, gn. vikar,
za škofijski ordinarijat v Ljubljani.
Drag. Z. Stojanović,
divizijski general, komandant Drav. d.o.
Dr. Vladimir Katičič,
inspektor min. nar. zdravja v Ljubljani.
Dr. Fran Geržič — Dr. Ivo Pirc,
za Društvo za gojitev treznosti.
Dr. Frane Dergane,
za Zdravniško društvo v Ljubljani.
Engelbert Gangl — Dr. Fux,
za Jugoslovanski Sokolski savez.
Vinko Zor,
za Prosvetno društvo.
Joško Paternost — Ivan Tonja,
za Centralno tajništvo jugosl. Napredne Omladine iz Slovenije.
Cilka Krek,
za Krščansko žensko zvezo.
Dr. Tominešek,
za Slovensko planinsko društvo.
Dr. Hinterlechner,
rektor univerze v Ljubljani.
Ivan Stanovnik — Josip Oražem,
za Župansko zvezo za Slovenijo.
Janko Hočevar,
za Protialkoholno zvezo »Sveta vojska«.
Dr. Franc Jankovič,
za Zdravniško društvo v Mariboru.
Frane Zabret — Dr. Stanislav Žitko
za Jugoslovansko Orlovsko zvezo.
Anton Jug,
za Zvezo kulturnih društev.
Gvido Pogačnik,
za Slovensko katoliško dijaštvo.
Franja dr. Tavčeričeva,
za Kolo jugoslovanskih sester.
Pavel Kunaver,
za Župo izv. in planink v Ljubljani.

Doma in po svetu.

— Sprememba poštnega okoliša. S 16. majem 1925 se izloči občina Dobje s pomožno pošto Dobje in popisni okraj Presečno (občina Presečno) iz poštnega okoliša Planina pri Sevnici in se uvrsti v pošni okoliš Slivnica pri Celju. — Pomožna pošta Dobje bo imela zvezo s pošto Slivnica pri Celju vsak dan razen nedelj.

— Polom gospodarske izložbe v Vrču. Kakor javljajo iz Novega Sada, je vrška policija aretirala Čošlanovića, tajnika pripravljalnega odbora za razstavo v Vrču, ki bi imela biti oktobra meseca. Aretirani je namreč zapravil ves denar, ki je bil določen za pripravo izložbe. — Aretacija je zbudila veliko senzacijo.

— Poljska vlada in židovske šole. Zveza poljskih in židovskih šol je po deputaciji naprosila ministrskega podpredsednika, da definitivno uredi vprašanje židovskih šol. Odgovoril je, da bo vlada materijelno in moralno podpirale židovske šole, toda poddržaviti jih pa nikakor ne misli.

— Prelom med slovaškimi klerikalei. Kakor poročajo iz Bratislave, je prišel tamošnji glavni organ slovaške klerikalne stranke »Slovak« uvodnik izpod peresa voditelja patra Hlinka, ki ostro napada glavnega urednika Matejova, ki je zapustil »Slovak« in začel izdajati samostojno glasilo. Očita mu Hlinka, da je podkupljen od vlade.

— Poljski visoki vojaški krogi za monarhijo. V Varšavi se je sedaj vršil kongres monarhistov. Javnost sicer ne polaga velike važnosti na ta kongres, vendar jo je zelo razočaralo dejstvo, da je prisostvovalo kongresu več generalov, drugi pa so poslali pozdrave. Poljski center in levice bosta v parlamentu protestira-

la proti monarhistični manifestaciji poljskih vojaških funkcionarjev.

— Trocki bo zopet »zaposlen«. Kakor smo že javili, se je Trocki po 4-mesečni odsotnosti vrnil 7. tm. v Moskvo. Sovjetski poslanik v Londonu, Rakovski, je izjavil dopisniku »Daily Expressa«, da bo Trocki rad svojega velikega organizatornega talenta zopet zaposlen kot organizator in sicer menda sedaj na gospodarskem polju.

— Ukradeno dragoceno sv. pismo. V Genovi so neznani vlomilci vdrl v neko trgovino starin ter odnesli med drugim tudi sv. pismo iz l. 1400, ki je vredno preko 2 milijona lir.

— Rafaelova slika prodana v Ameriko. V Berlinu je bila te dni prodana nekemu Amerikancu svetovnoznana Rafaelova slika »Giuliano Medici« iz zbirke Haldschinsky za ogromno svoto 1 milijona zlatih mark.

Velik požar St. Janžu na Dravskem polju.

Ptuj, 9. maja.

Sinoči ob poldnesetih je izbruhnil na posestvu Franca Bertla v Zlatoličju pri St. Janžu na Dravskem polju velik požar. Ogenj se je hitro razširil ter uničil šestim posestnikom gospodarska poslopja. Na posestvu Fr. Bertla, ki sam stanuje v Mariboru, živita njegovi dve sestri, ki se pečata s pletenjem košev. Kako je ogenj nastal, še ni pojasnjeno. Najbolj verjetno je, da se jima je prevrgla svetilka, na koše, katere navadno zvečer nasujete z žveplom. Sestri to sicer zanikata. Gospodarska poslopja so zgorela sledečim posestnikom: Fr. Orešek, Jak. Ogrizku, Francu Ogrizku, M. Dobniku in Janezu Pišek. Škoda je občutna. Na pomoč so prihiteli požarna bramba iz Maribora, Ptuja in St. Janža. Pri reševanju živine je zadobil močne opekline pos. Fran Orešek.

Olajšave za inozemske potnike.

Da odstrani dosedanje zapreke pri potovanju inozemcev v našo državo in da doseže enotnost v postopanju naših oblasti s tujci, je ministrstvo za notranje zadeve zelo omililo dosedanje predpise ter dalo našim oblastvom potrebna navodila, iz katerih posnemamo nastopne olajšave:

1. Naši konzulati in ostala zastopništva v inozemstvu bodo dejala tujcem viza za prihod v našo državo ali za tranzit brez odobritve ministrstva za notranja dela, izvzemši delavcem, ki bi hoteli priti k nam v svrhu zaslužka. Za te sloje mora odobriti prihod ministrstvo za socialno politiko. Tudi ako bodo izdana ta viza brez izrecne pripombe za povratek, bodo veljavna za povratek, ako jim rok še ni potekel. Ako pa so izdana brez roka, mora inozemec prositi pristojno oblastvo za povratni vizum.

Ako pride inozemec v našo državo brez viza, mora plačati obmejnemu policijskemu komisariju trikratno pristojbino, toda le ako navede zadostno utemeljene razloge, kakaj si ni mogel preskrbeti viza. Potovanje iz kraja v kraj je dovoljeno brez posebne odobritve. — Ako poteče veljavnost viza, ga lahko pristojno oblastvo podaljša za dva meseca. Za daljši rok je pristojno ministrstvo. Do rešitve take prošnje od strani ministrstva tujec lahko ostane v dotičnem kraju. Ako se prošnja ne ugodí, mora pristojno oblastvo izdati vizum za odhod. Tujcu se potni list ne sme nikdar odvzeti, razun če je osumljen krakega kaznjivega dejanja. Tujcu ni več treba, da se oblastvom osebno prijavi ali odjavi. To je dolžnost stanodajalca. Potni listi se morajo pregledati edinele na meji, izvzemši, ako obstoji sum glede nezanesljivosti katke osebe.

Pristojbina za viza v svrhu poseta naših kopališč in letovišč znaša samo deset dinarjev, ako ostane inozemec najmanj 14 dni v dotičnem kraju.

Mariborske vesti.

Maribor, 9. maja 1925.

POSLANEC Dr. PIVKO V KOLO- DVORSKEM OKRAJU.

Občni zbor Gospodarskega in političnega društva za II. in III. okraj.

Ob mnogobrojni udeležbi članstva se je v petek 8. tm. zvečer v prostorih gosp. Koštomaja vršil občni zbor Gosp. in p. društva za kolodvorski okraj. Vodil ga je dozdajni predsednik g. Pinter, ki je iskreno pozdravil odbornika društva, nar. poslanca dr. Pivka.

Posl. Pivko je podal nekatera pojasnila dogodkov zadnjih tednov, zlasti tudi o razpravi v zakonodajnem odseku o stanovanjskem zakonu, ki zopet ne bo mogel zadovoljiti ne hišnih posestnikov in ne najemnikov, ker mora iti srednjo pot. S preciznimi argumenti je tudi zavrnil pisarijo klerikalnega in drugega nprizorijskega časopisa o izločitvi samostalnih demokratov iz koalicije v Nar. bloku, o razpadanju SDS itd. ter je orisal tudi žalostno in otročjo ulogo, ki jo igrajo naši klerikalci in zlasti njihov voditelj dr. Korošec v zadnjem času. Še tisto malo simpatij, kar so jih klerikalci poprej imeli, so v zadnjih dneh zaigrali ne le pri večini, ampak tudi pri svojih ožjih zaveznikih.

Po poročilih predsednika, tajnika in blagajnika o delovanju in poslovanju društva v minulem poslovnem letu je bil izvoljen nov odbor s predsednikom dr. Kodermanom in podpredsednikom Pinterjem na čelu.

Pri slučajnostih so razni govorniki (Kejžar, Grgič itd.) povdarjali potrebo zlasti gospodarskega dela, tudi izven Maribora med ljudstvom, drugi zopet (Šoštarč, Meglič, Novak itd.) pa so stali predloge o davčnih in raznih drugih gospodarskih zadevah, zlasti glede odprave kronске lestevice pri odmeri dohodnine, glede 2%-nega delavskega davka, glede zaštite industrije, glede podpiranja obrtnonadaljevalnih šol itd.

Zanimiv občni zbor je trajal tri ure. Poslancu Pivku je bilo izrečeno zaupanje.

MESTNI MAGISTRAT IN NOVA SLUŽBENA PRAGMATIKA MESTNIH USLUŽBENCEV V MARIBORU.

Prejeli smo: V torek se vrši občinska seja, v kateri bo predložena tudi nova, od odseka že končnoveljavno potrjena službena pragmatika za mestne uslužbence občine mariborske, katero naj bi občinski svet odobril. Do prevrata sem je veljala stara nemška pragmatika, katera je nosila kot pogoj za vsprejem v mestno službo med drugimi po § 1. točka 2: »deutsche Volkszugehörigkeit«, dalje po § 7. tretji odstavek: »ausserdem hat jeder Bewerber die Erklärung seiner deutschen Volkszugehörigkeit abzugeben«. To se je godilo pod avstrijsko

vlado v Mariboru v času, ko je isti štel prav gotovo vsaj desetkrat toliko slovenskega prebivalstva, kot šteje danes Nemcev. Danes, ko pravzaprav v Mariboru prestejemo lahko vse prave Nemce ma prstih obeh rok, bo predložena v potrditev občinskemu svetu pragmatika, katera obsega glede pogojev nastavitve tudi pasus: Člen 2: »Vsa mesta mestne občinske službe so ob pogojih, določenih po službeni pragmatiki, enako dostopna vsem jugoslovanskim državljanom, ki so v ešči slovenskega jezika«, to se pravi, da se za tako mesto poteguje lahko vsak Nemec, ki za silo loči slovensčino, pa tudi vsak nemec. Gospodje, ki ste sestavljali to pragmatiko, ne čudimo se vam, da mirno in brez nadaljnjega gledate, kako odjeda danes v sedmem letu po prevratu v jugoslovanskem in slovenskem Mariboru po raznih mestnih podjetjih okoli 30 nemških in nemških uslužbencev — med njimi mnogo takih, ki se do danes mislo hoteli prilepiti niti besedice slovenskega jezika — našim dobrim Slovincem kruh. Zastopniki ljudstva, spregledajte in zganičite se pri torkovi seji!

»PRI MAMICI JE RAJ«.

Dvakrat je že nastopila naša mladina z ljubkimi pesmicami in igrice ob nabito polnem gledališču. Sedeže, stojišča, lože je naša mala, zabave željna publika izrabila do skrajne možnosti. Z zanimanjem je poslušala naša deca lepe pesmi in z žarečimi očmi spremljala ubogo čedno Marjetico na njeni poti skozi gozd mimo rajajočih cvetk v bajno kraljestvo vil. Hudomušni palčki, zvesti stražarji kraljestva vil, so s svojo živahnostjo izpopolnjevali lepe slike ter uživali posebne simpatije zlasti najmanjših med publiko, ter jim izvajljali vesel prešeren smeh. Ko se je končno vsled zrtev dobre Marjetice vse dobro izteklo, ter so prihitele vile, cvetlice in palčki k domu srečne Marjetice, je ob lepem rajalnem plesu praviljčnih bitij mala publika strmela in utihnula kot v svetlišču. Ko je zastop padel, so zahtevali tako energično ponovitev, da so se morali prireditelji udati. Odraslemu, ki je gledal začreče obraze na odrin in v gledališču, se je pač nehote vslijevala lastna življenjska pravljica: »Bilo je nekoč«. Prireditelji so pa imeli lepo zadoščenje, da je delo doseglo v polni meri svoj namen.

Danes v nedeljo popoldne bo igra ponovljena poslednjikrat. Kakor pa vse kaže, bo lepa solčna nedelja in prireditelji so v skrbah, ali bodo pač stariši poslali otroke v gledališče.

Solna in cvetlic bo še letos dovolj, a vile in palčki odidejo in naši malčki bodo morali dolgo čakati, da se nam v tej ali oni igri zopet vrnejo. Zato ne zamudite te poslednje prilike in pošljite dečice v nedeljo popoldne v gledališče.

m Osebnost vest. K mariborski oblasti je premeščen iz okrožnega agrarnega urada referent ing. Albert Vedernjak. — V Maribor je premeščen referent pri

agr. direkciji v Ljubljani dr. Jakob Štefančič.

m K vprašanju mestnega kina. Kakor izvemo, so zoper sklep občinskega sveta mariborskega, s katerim se je dal mestni kino v najem g. občinskemu svetniku Ivanu Rogliču, vložili razni mariborski kakor tudi drugi višji ponudniki pritožbo na gospoda velikega župana. O rezultatu bomo svoječasno poročali.

m Promenadni koncert v parku. V nedeljo dne 10. tm. bo v Mestnem parku ob 11. uri promenadni koncert mariborske vojaške godbe s sledečim programom: 1. Rendler: »47. klasa« marš; 2. Lincke: Ouvertura iz operete »Gospa Luna«; 3. Nedbal: Valček iz operete »Poljska kri«; 4. Wagner: Fantazija iz opere »Lohengrin«; 5. Dvořák: »Humoreska«; 6. Rendler: »Tugovanka«, srbske pjesme; 7. Jakl: »Slovenski biseri«, potpoueri; 8. Muhvič: »Slovenec, Srbin, Hrvat«, marš.

m Dne 17. maja vsi na veselico društva za zidanje nove župnijske cerkve sv. Magdalene v Mariboru! Kakor smo že poročali, priredi omenjeno društvo dne 17. majnika ob 15. uri na vrtu podoficijske inženjerske šole (poprej kadetnice) v prid stavbenemu fondu veliko majniško proslavo z obširnimi veseljenimi sporedom. Udeležencem se bo nudila najrazličnejša zabava. Društvo bo postavilo 12 šotorov, oskrbelo drvo, vrtiljak, strelišče, ribolov, šaljiivo pošto, zapor itd. Svirale bodo: mariborska vojna muzika pod vodstvom kapelnika g. Josipa Čermak, godba katoliške omladine in godba iz Razvanja. Prostor bo zvečer električno razsvetljen. Vstopnina 5 Din. Vstopnice se dobijo v Cirilovi tiskarni in bukvarni ter v nekaterih večjih trgovinah Magdalenskega predmestja. 137

m Prostovoljno gasilno društvo v Studencih priredi dne 17. maja v studenskem gozdu veliko gozdno veselico z različnimi zabavami; svira godba Pečerske požarne brambе, za dobra ječila in pijačo je oskrbljeno. Začetek ob 15. uri (3.). Vstopnina je jako ugodna za vsakega obiskovalca. Na Glavnem trgu bo čakal avto. V slučaju slabega vremena se preloži veselica na drugo nedeljo. Dobitek se uporabi za nabavo brizgalke. Poveljstvo vljudno prosi za številni obisk. Odbor. 138

m Lekarniško nočno službo ima prihodnji teden lekarna k sv. Antonu, Frankopanova 11.

m V Jareninu! Tako nas zove krasna majska narava za 17. t. m., ko poletе Sokoli mariborskega sokolskega okrožja k bratom in sestram te najsevernejše točke svojega območja, da jim s svojim posetom izkažejo priznanje za njihovo dosedanje delo, da jih pa ob enem podkrepijo in podnetijo k nadaljnjemu vztrajnemu delu. Mariborci, pridružite se Sokolom, ki vas vabijo na lep nedeljski izlet, ki vam pa hoče nuditi na tem izletu tudi novost iz telovadnic, doseženih za prireditve tekočega leta. Na svidenje v Jareninu!

m Na občnem zboru Dijaške kuhinje v Mariboru v petek 8. t. m. je bil za pred-

sednika izvoljen g. dr. Rad. Pipuš. Na novo je izvoljen v odbor tudi g. dr. V. Kac.

m Ceno mesa. Dne 11. maja 1925 od 8. ure naprej se bo na prosti stojnici na sejmišču ob klavnici prodajalo goveje meso kilogram po Din. 8.—. Množina približno 120 kilogramov. Prodaja se samo na konsumente po 1 do 2 kilograma.

m Iz policijske kronike. Od petka na soboto je bila izvršena ena aretacija radi ogroženja osebne varnosti z naglo vožnjo. — Vloženih je bilo 16 prijav, kakor tatvina 1, telesna poškodba 1, poškodba javnih nasadov 1, vožnja po pešpotu 2, onesnaženje 3, izgube 3 itd.

m Razjarjena mačka. Včeraj dopoldne je šla po Koroški cesti neka 21 let stara gospodična. Na vrvi je imela malega kavalirja — psička. Ko prideta do vežnih vrat, skoči nenadoma na psička črna pošast. Bil je črn maček dotične hišnice. Ubogemu psičku, kateremu je slaba predla, je priskočila na pomoč še gospodična. Maček se je lotil seveda še te ter jo močno opraskal, da je morala iskati zdravniške pomoči. Maček je nakopal svoji gospodinji neprijetno skrb.

m Otvoritev vrta. Danes v soboto se otvori senčnati in prahuprosti vrt kavarne Bristol v Vetrinjski ulici. Glej današnji oglas!

m Posojilnica v Narodnem domu je darovala 300 din. za prapor kolesarskega kluba »Perun«, kojega razvitje se vrši na Binkoštno nedeljo na Glavnem trgu. Odbor kluba se tem potom najiskrenejše zahvaljuje za lep prispevek in želi še mnogo posnemovalcev.

m Ženska podružnica »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Mariboru naznanja, da bo redni občni zbor v petek, dne 15. majnika tl. ob 20. uri v Narodnem domu s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisknika zadnjega občnega zbora. 2. Poročila: a) predsednice, tajnice in blagajničarke, b) preglednic. 3. Volitev novega odbora. 4. Predlogi in nasveti. Ako ne bi bil občni zbor ob napovedani uri sklepčen, bo pol ure po tem drugi občni zbor, ki je sklepčen ne glede na število prisotnih članic. K pravi obilni udeležbi vabi Odbor.

m Prvo veliko javno tombolo priredi danes v nedeljo dne 10. tm. (v slučaju slabega vremena 17. tm.) ob 3. uri pop. na glavnem trgu Pedružnica Osrednjega društva nižjih poselnih in brzojavnih uslužbencev s krasnimi dobitki in to: I. tombola spalna soba, vredna 6000 D; II. tombola ženski šivalni stroj, vredna 4500 D; III. tombola moško kolo, Neger, vredno 3600 D; IV. tombola kuhinjska posoda, vredna 2000 D; V. tombola 4 mt. bukovihi drv, vrednost 800 D. Poleg tega je 10 petvork, 25 četvork, 10 tern in 150 amb. Zato vsi danes na Glavni trg ob 3. uri popoldne in poskusiti svojo srečo! Dobitki so izloženi na Grajskem trgu v oknu zadruga mizarjev. Občinstvo se o pozarja, naj ob zvržitvi tombole ne meče okrog kartonov, kar je strogo zabranjeno, in bo vsak, kooar se pri tem za-

Nocoj Jadranska noč — Narodni dom!

Učitelj kot prosvetni delavec. *)

Nekako pred dvajsetimi leti se je začela tudi po Sloveniji propagirati ideja ljudske prosvete. Takrat smo bili ravno obupne narodnostne boje za obstoj. Ves, skoro nadčloveški napor pa je kazal za nas skoro ničeve rezultate. Podlegali smo na vsej fronti. Najbolj nas je tepla gospodarska premoč narodnih nasprotnikov. Gospodarske prilike so bile težavne, posebno za kmečko ljudstvo, ki je ječalo pod zadolženimi posestvi. Samo oni, ki je imel denar, je bil v njegovih očeh kaj vreden, in to je bil Nemec.

Proti temu orožju smo bili pravzaprav brez odporne moči. Dalekovidnejši narodni voditelji so sicer ustanavljali denarne zavode, in marsikateri postojanke, cele občine, so držale le posojilnice. Toda proti navali nemškega velekapitalizma so bile to le kapljice v morje. Nemški val od severa je pritiskal vedno hujše, sporedno z njim je napredovala degeneracija in s tem narodnostni razkroj našega obmejnega ljudstva. Treba je bilo misliti na nova, učinkovitejša obrambna sredstva. Svojih narod-

nih šol nismo mogli postavljati na vsakem ogroženem kraju, ker je hiša gorela že na vseh oglih, od Radgone čez Št. Ilj do Dravograda in vsa Koroška, Gorica, Trst in skoro ves Sp. Štajer. Vse narodno delo je bilo podobno Sisifovemu naporu, ker v narodu samem ni bilo podlage za to lastne notranje in trajne odporne sile. Ljudje so kar čez noč trumoma prehajali v tabor narodnega nasprotnika.

Nova generacija, ki je prišla od drugod, zlasti ona, ki je prešludirala češko narodno kulturno življenje, je zahtevala preorijentacijo narodnostnega dela na ta način, da se prične graditi z ljudsko-prosvetnim delom. Uvideli so, da je mogoče misliti na uspešen odpor proti tujcu in zdravo bodočnost naroda le tedaj, če bo ta narod prosvetljen v toliko, da bo zmožen sam kritično soditi in s tem spregledati končne cilje nasprotnika-tujca in svoj pogin, če mu sledi. Ako si bo v naših majhnih razmerah vzrasli narod razširil duševno obzorje, ako bo sam čutil potrebo duševne hrane, potem bo pred vsem vedel ceniti visoko kulturo, ki so mu jo ustvarili naši duševni velikan. S tem pride samozavest, narodni ponos, ob enem pa bo imel stalno v pogled v širni svet, v borbo nešteti narodov, ki je le naravna posledica življenja in narodu bo jasno, da se ima in on strniti in zavzeti svoje mesto v tem me-težu.

Narodu, ki se povzpne že tako visoko,

ne more biti več tako zelo nevarna gospodarska premoč nasprotnika, obenem pa se bo tudi gospodarsko opomogel, ker bo potom izobrazbe boljše tudi svoje gospodarstvo. Posebno kmečko ljudstvo bi razvoj v kulturi tudi materijelno naglo dvigal. Saj je bilo ravno gospodarstvo našega kmeta, ki ni imel nobenih svojih kmetijskih šol, naravnost patrijarhalno, skoz in skoz starokopitno, med tem ko so s svojo višjo kulturo oboroženi nemški priseljenici uprav vzgledno in do zadnje možnosti izrabljali našo rodovitno zemljo.

Glavno delo pri tej ljudsko-prosvetni propagandi je padlo seve na učiteljsvo. To pijomirsko delovanje je bilo skrajno otežkočeno. Ni bilo sredstev in ne pripomočkov, ki jih je uporabljala ljudsko-prosvetna akcija po drugih državah. Omejiti se je bilo torej na najcenejša sredstva, ki pa so bila obenem — seve primerno, dosledno in po zmožnih ljudeh izvajana — najučinkovitejša in so še danes: stik inteligence z ljudstvom, z besedo in s tiskom.

To je še tudi danes naš in najpomembnejše sredstvo, ki pelje najsigurnejše k cilju, da dvign. narod kulturno, socialno in moralno. In s temi kratkimi besedami se da tudi izčrpno izraziti prosvetno delo učitelja tako na deželi, kot tudi v mestu.

Najhvalečnejše in ob enem najpomembnejše kulturno delo vsakega inteligenta, zlasti pa učitelja, bo pač še dolgo,

oziroma vedno ostalo v tem, vzgojiti narod, zlasti mladino vsaj tako daleč, da pa izstopu iz šole ne zgubi slika z duševnim življenjem, da mu bo stalen družabnik v rodini, v poklicu, v knjigi, dober časopis, da bo čutil željo po nadaljnji samoizobrazbi. Potem bo rastla kultura sama naprej, zasigurana bo bodočnost naše literature, umetnosti in kulture sploh — s tem pa tudi bodočnost naroda, razmah in svoboda naše države.

Vse drugo, kar vodi k temu cilju, pride potem samo ob sebi. Potem bodo eveteli tudi šolski odri, sploh si bo znatno olajšal delo učitelj, ker bo našel razumevanje in s tem oporo v narodu in zaupanje v zmago novih, smeelijših načrtov in idej. Takrat bodo z lahko uspevale k temu delu neobhodno potrebne pomožne sile kot ljudske čitalnice in knjižnice, kjer bi se naj posebno udeleževalo učiteljsvo, in učitelj bo tudi lažje našel teren in več odmeva za ljudska predavanja, pevške nastope, koncerte višje umetniške vrednosti in ga lahko zlasti v večjih mestih polagoma mislil na zgradbo modernih ljudsko-prosvetnih domov, kjer najde duševno uteho tako priprost človek kot tudi inteligent. Posebno za Maribor bi bil ogromne važnosti tak zavod, da bi zlasti v zimskih dneh zaposlili one, ki jih sicer ugrabi brezdolje s svojimi pogubnimi posledicami in alkohol.

* Gornji članek je bil napisan za mariborsko učiteljsko konferenco. Uredništvo ga je dobilo na razpolago iz uč. krogov ter ga objavlja kot aktualnega baš v dneh Pedagoškega tedna v Mariboru. — Uredništvo

loti, policijsko kaznovan. Za obilno udeležbo se priporoča odbor.

Kavarna mestni park. Dnevno koncert od 21. do 2. ure. V nedeljo in praznik tudi popoldan od 16.—18. ure. Odprto pivo. Sladolek. 996

Pat & Patachon prispeta dne 16. maja v klub-bar v Mariboru. 995

PEDAGOŠKI TEDEEN v MARIBORU.

Spored predavanj »Pedagoškega tedna«, ki se vrši od 11. do 16. maja t. l. v veliki kazinski dvorani dnevno ob 19.45 uri.

V ponedeljek, dne 11. maja: Gonilne sile in glavne smeri šolsko-reformnega gibanja. (Gustav Šilih).

V torek, dne 12. maja: Reforma osnovne šole. (Senkovič).

V sredo, dne 13. maja: Reforma meščanske šole. (Fr. Fink).

V četrtek, dne 14. maja: Reforma srednje šole. (Iv. Fava).

V petek, dne 15. maja: Reforma učiteljske izobrazbe. (Dr. Fr. Žgeč).

V soboto, dne 16. maja: Reforma nadaljevalnega šolstva. (Drag. Umek).

Narodno gledališče.

REPERTOAR.

Sobota, 9. maja. Zaprto radi koncerta »Glazbene Matice«.

Nedelja, 10. maja ob 17. Mladinska prireditev deklishe mpsčanske in osnovne šole v korist »Otroške bolnice«. — Ob 20. uri »Marta« (kuponi).

Ponedeljek, 11. maja. Zaprto.

Komična opera »Marta«. V nedeljo, 10. maja ob 20. se vrši repriza romantično-komične opere »Marta«, ki je dosegla pri premijeri zelo lep uspeh. To delo se odlikuje z izredno priključljivo melodijsko in si je takoj po svoji prvi vprizoritvi na Dunaju (1847) osvojila vse večje in manjše odre. Opera je prepletena z mnogimi komičnimi scenami, ki vzbujajo mnogo smeha.

»Traviata« zadnjič na našem odru. Letošnjo sezono bo vprizorila opera še enkrat opero »Traviata«, ki pa bo obenem zadnja ne samo v tej sezoni, ampak bo za več sezons odstavljena z opernega repertoarja. Pri tej zadnji predstavi »Traviata« bo nastopil v vlogi očeta »Germonta« g. Drago Hrčič. Tega odličnega pevca, ki je nedavno gostoval na Dunajski državni operi z izredno lepim uspehom ter bi na podlagi svojega gostovanja na imenovani operi angažiran za bodočo sezono, poznamo že iz zadnjega gostovanja v »Trubadurju« v vlogi grofa Lune. Vstopnice za to zanimivo gostovanje se še sedaj lahko rezervirajo.

»Hamlet« v mariborski drami. Sredi prihodnjega tedna vprizori mariborska drama v inscenaciji in režiji ravnatelja drame g. Valo Bratine veličastno Shakespearejevo dramo »Hamlet«. »Hamlet« je še vedno, dasi prvič vprizorjen že pred stoletji, najboljša repertoarna drama, ki dela čast največjim gledališčem širom vsega kulturnega sveta. Opazujemo cenj. občinstvo da bo »Hamlet« zadnja drama, ki jo vprizori naše gledališče v tej sezoni.

PROTI ODEBELOSTI

deluje s kolosalnim uspehom samo 406

„Vilfanov čaj“.

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah. Proiz. v laboratorij M. D. Vilfan, Zagreb, Prilaz 17

Kultura in umetnost.

x 150-letnico varšavskega narodnega gledališča so slavili 8. tm. To gledališče je bilo vedno glavni in najbolj reprezentativni poljski kulturni center.

x Narodna enciklopedija. Naročniki Narodne enciklopedije pri Bibliografskem zavodu, dobijo mesečne zvezke od sedaj naprej proti plačilu 40 din. v knjigarni V. Weigl, Jurčičeva ulica 8.

Sport.

: Razvite prapora kluba kolesarjev in motociklistov »Perun« se vrši nepreklicno 31. t. m. Več še objavimo.

: Hazena I. S. S. K. Maribor sklicuje za sredo 13. t. m. ob pol 19. uri v hotel »Pri zornicu« sestanek vseh, ki bi se radi udeleževali v tem odseku. Sprejemalo se bodo prijave in javilo pričetek rednih vaj.

: Mariborski derby, prvenstvena tekma »Maribora« in »Rapida« se vrši v nedeljo 17. t. m. Tekmovanje vodi zagrebški zavezni sodnik.

: Tekma Mura : Ptuj, ki je predčasno bila končana, je po sklepu LNO dobljena za Muro z rezultatom 3 : 0. S. K. Ptuj se istočasno kaznuje s štiritedensko zabrano iger.

Sokolstvo.

: Naše sokolske prireditve. Dne 17. t. m. se vrši okrožni zlet članstva v Jarenini. Dne 24. t. m. pa okrožni zlet naraščaja v Šmarjeto. 1. junija v Mariboru nabiralni dan! Društveni javni nastop se vrši v Mariboru dne 7. junija. Istega dne dopoldan so v Mariboru okrožne izbirne tekme. Letošnji župni zlet mariborske sokolske župe se pa vrši dne 14. junija v Mursko Soboto. Pri tej priliki ne smemo pustiti neomenjenih dveh velikih sokolskih prireditev: otvoritev Tyrševega doma dne 23. in 24. t. m. v Pragi, kjer bo sodelovalo tudi jugosl. Sokolstvo in naših medzletnih tekem v Beogradu na Vidovdan — 28. junija — tek. leta.

o Otvoritev Sokolskega doma v Šoštanju dne 10. maja bo, kakor kažejo nebesna znamenja, tudi pravi spomladanski praznik, ki bo nasul v naša prerojena srca evetje čiste radosti in vselega razpoloženja. Vse je pridno na delu, tudi odziv od strani vseh someščanov zelo razveseljiv. Tako upamo, da se v Sokolskem Domu zbere ena sama velika družina, da dostojno sprejme drage nam goste, katerih prijave so tudi številne. Dosegli smo tudi, da odhaja večerni posebni vlak iz Šoštanja do Celja ob 1/2 10. uri zvečer, s čemur je gostom omogočeno prisostvovanje telovadni akademiji. Sokolsko društvo v Šoštanju zove še enkrat sive Sokolove na Gjurjeve danak! Na svidenje! Odbor.

o V okrožni zlet, ki se vrši 17. maja v Jarenini ob priliki petletnice obstoja tamonjega sokolskega odseka, organizira odsek sam. Jareninski Sokol je eno izmed onih sokolskih društev na kmetih, ki svoje naloge popolnoma pravilno pojmuje. V teku svojega petletnega obstoja ne more pokazati niti sence kaknega zastaja ali nazadovanja. Njega delo v popolnoma klerikalnem kraju ni ravno lahko. Da se mu da moralna opora, se vrši letošnji okrožni zlet v Jarenini, ki naj bo našim jareninskim bratom priznanje za doseganje in vzpodbuda za delo, ki jih še čaka. Pričakujemo, da poseti zlet vse naše sokolske čuteče občinstvo, da pripomore do popolnega praznika sokolske misli v naših Slovenskih gorah. Na svidenje!

o Razvite prapora. Bratsko Sokolsko društvo v Subotici razvije dne 31. maja t. l. svoj društveni prapor. Istega dne se vrši v Subotici tudi posvetitev spomenika za osvobodjenje in ujedinjenje padlim junakom. Sokolsko društvo, ki živi v tamkajšnjem obsejnim kraju v silnih razmerah kakor naše društvo, želi prirediti svoje slavje čim veličastnejše, da tako dvigne narodno zavest in ponos domačega prebivalstva, posebno mladine, ter da pokaže zbranemu narodu kako velika in sveta je naša sokolska ideja. Zato želi, da se slavja udeležijo čim več Sokolstva bodisi v večjih skupinah, bodisi z odposlanki. Društvo sporoča, da je poskrbelo za polovično vožnjo in skupna prenočišča. Oni bratje in sestre, ki bi hoteli eventuelno ta dan posetiti Subotico in navedeno slavje — seveda na lastne stroške — naj se prijavijo čimprej, najpozneje pa do 15. maja v društveni pisarni, da zamore društvo prijavi udeležbo in organizirati odhod. — Odbor.

o Zlet reške sokolske župe v Crikvenici. V dneih 15. in 16. avgusta se bo vršil v našem največjem jadranskem kopališču Crikvenici zlet sokolske župe »Rijeka«. Zlet, ki je zamišljen v večjem stilu, mora biti veličastna manifestacija sokolske ideje. Z ozirom na žalostne politične in nacionalne orientacije Primorja, ki zavzemajo ravno tu največje dimenzije in borbenost, bo izlet izredne vzgojne nacionalne važnosti. Obenem bo izlet tudi propagandnega značaja. Z malimi stroški bodo mogli udeleženci iz najoddaljenejših krajev države obiskati naša kopališča in morje ter preživeti par lepih dnevov. Program zleta bo vseboval sledeče: 15. avg. zjutraj prihod gostov iz Sušaka. Popoldne kopanje in solnenje v Crikveničkih plažah. Zvečer akademija z zabavo. 16. avg. je dopoldne povorka, javna telovadba, beneška noč in ljudska veselica. 17. avgust bo izpolnjen izleti v Novi, Senj, Baško in Rab.

Sedaj je dobro!

pravi mož, ko mu je njegova pametna žena hrbet in ude nadrgnila s FELLERJEVIM BOLEČINE OLAŠAJOCIM ELSAFLUIDOM. Imate bolečine v udih? Nahod? Glavobol? Zobobol? Grčje. Trpite na slabosti? Slabem spanju? Nervoznosti? Poizkusite Fellerjev Elsafluid, kateri vam bo v hudih dneh dober prijatelj. En zavoij s 6 dvojnatimi ali 2 specialnima steklenicama z zavojnino in poštino za 62 dinarjev pri lekarnarju EUGEN V. FELLER v STUBICI DONJI, Elsatrg 201, Hrvatska.

Koliko zvezd je v vsemiru?

Svet neizmerno velikega in neizmerno majhnega. — Zvezd je toliko kot ljudi na zemlji.

O številu zvezd je pogosto čitati; ker pa se štetje neprenehoma nadaljuje in izpopolnjuje, izveš tuintam kaj novega.

Pred nekaj dnevi je izdala uprava zvezdoznanske postaje v Rimu veliko knjigo, ki je sedmi del ogromnega zbirnika: »Katalog zvezdnega neba«. Že petdeset let pripravljajo najslavnejši zvezdogledi Starega in Novega sveta v znanstvenih zavodih evropskih in ameriških popoln nebeški atlas, v katerem bi bile vse astronomske fotografije nebeških teles in hkrati tudi podroben pregled vsega, kar nam je doslej veda razkrila o zvezdah.

Pri tem ogromnem delu je udeleženi 18 znanstvenih zavodov: deset v Evropi, dva v Afriki, trije v Ameriki in trije v Avstraliji. Način dela določa poseben komite, a zrealni teleskopi, ki se uporabljajo v teh 18 opazovalnicah za fotografiranje zvezdnega neba, imajo vsi isti tip in enako velikost. Njih izsledki bodo tedaj taki kot če bi bili doseženi na enem samem ogromnem observatoriju. Čas, ko bo to delo dovršeno, pa leži še v daljni bodočnosti.

O obsegu tega dela dobimo pravo predstavlo, če pomislimo, da zvezki kataloga postavljeni drug tik drugega, napolnijo 15 m dolgi regal. V zvezkih astronomskega kataloga bodo zaznamovane vse zvezde do 14. stopnje velikosti. Število nebeških teles, ki jih lahko fotografiramo s pomočjo sedanjih teleskopov, ne presega milijona. A to je le neznaten kos vsemirskega sveta.

O tem, koliko je zvezd, se mnenja razhajajo. Nekateri zvezdoznanci so prišli k fantastičnim številkam in to mnenje se je razpaslo tudi med lajki. Novejši zvezdoznanci trde, da število zvezd ni niti izdalo tako ogromno. Računajo, da je v vsemiru približno poldrugo milijardo zvezd. Čudno naključje je hotelo, da je približno toliko tudi ljudi na zemlji. Moderna veda da tedaj prav stari zavezi, kjer prerokuje Bog Adamu: »Razmnožil bom tvoje potomstvo, da ga bo toliko kot zvezde na nebu«. Vendar pa se je uresničil samo prvi del teh svetopisemskih besed. Zakaj dalje pravi biblijski verz: »Prebivalstvo zemlje bo prav tako nešteto kakor pesek v morju.« Znano je, da kubični meter peska obsega približno poldrugo milijardo peščenih zrn. Peščena zrna na morskem dnu presegajo tedaj za mnoge milijarde število nebeških svetov.

S stališča mikrokozma tedaj neizmerna velikost vsemira — kakorkoli se nam to zdi nespametno — ni ravno tako strano velika. Nebo je uprav prazno, če ga primerjamo s kupom peska. Ali primera postaja še ugodnejša, ako napravimo paralelo med številom zvezd in mirjadami molekulov, ki jih obsega gram vode. V kapljici vode ni nič manj ko 36 milijonov molekulov. Mlečna pot ima kljub svoji neizmernosti veliko manj zvezd nego je število molekulov v majhni, z zrakom napolnjeni peni, ki trepeče na robu kozarca s šampanjcem.

Razkačeni Herkul.

Iz pariških listov posnemamo sledečo dogodbo: Pred kratkim je nastopil na nekem sejmu v pariški okolici takozvani Herkul, ki je žongliral z raznimi po sto kilogramov težkimi predmeti. Umetnost tega sejemskega Herkula je zelo navdušila nekega mladega kavalirja, ki mu je vsak čas vrgel kak denar. Kavalirjeva navdušenost je razsrdila poleg sedečega Parižana, ki je bil zelo krepak in mišičav možak. Zakričal mu je: »Le čakajte, vam bom jaz pokazal, kaj zmore močan človek.« Pijunil je v roke in zgrabil mladega gospoda za hlače, ga vrgel v zrak, ga vjel in se igral z njim kakor z malo žogo. Po tej igri je postavil mladca, ki je bil smrtno blede, na prejšnje mesto. Nato je enako žongliral z drugimi ljudmi. Ljudje so seveda pričeli klicati na pomoč. Takoj je prihitela policija in skušala ukrotiti čudnega žonglerja. Stal je sam proti osmim stražnikom. Na en mah je potolkel tri »može postav«, ostale pa je premetaval okoli, da niso od strahu ni videli ni slišati. Stoprav po temeljitem in zvitem napadu se je policistom posrečilo, da so uklenili drugega Herkula, ki je postal potem krotek kot jagnje. Pri zaslišanju je izpovedal, da ga je razkačilo to, da so ljudje tako po viševali sejemskega žonglerja. Hotel je pokazati, da pravi Herkul ne hodi po prodajni po sejmiščih svoje moči, ampak se skrivajo v ozadiju.

Xavier de Montepin:

Skrivnost rdeče hiše.

Roman iz francoskega življenja. 78

— Ustavite voz.
— Čemu?
— Hočem izstopiti.
— Saj smo šele začeli voziti.
— Pustil sem denarnico v Vesoulu.
— Morete pisati iz Langersa, pa vam jo pošljejo.

— To ne gre. Imam toliko denarja v njej, da je ne pustim v drugih rokah.
— Mislim, da vam ni treba sedaj iti v Vesoul po denarnico.

— Na vsak način moram.
— Toda mi vas ne moremo počakati.
— Tedaj vozite brez mene.
— Ali izgubili boste potnino.
— Raje nego denarnico.
— Kakor želite. Toda kaj z vašo prtljago?

— Naj ostane v poštnem uradu, dokler se ne vrnem čez tri dni v Pariz.

Henry je izstopil, kočijaž pa je udaril po konjih.

S počasnimi koraki se je vrnil Henry v Vesoul in dospel končno do male krčme ob poti, ki vodi v Besancon, najet tam sobo in se vlegel oblečen na posteljo.

Ko se je pričelo daniti, je mladenič zapustil krčmo ter se napotil k železniški križi, kjer ga je že čakal Peter.

Henry je velel svojemu slugi:
— V resnici si točen, Peter.

Peter, kateremu je prijala pohvala, je vprašal:

— Kaj naj sedaj storim?
— Počakajva malo.
— Dobro, pa počakajva.

Henry je stopil pod lipe in opazoval kmetice, ki so nosile razne stvari v mesto.

Nekaj pred osmo uro se je njegova pazljivost podvojila. Opazil je v daljavi ženo, ki je imela na sebi pajčolan in oblečena v shawl, po postavi ga je spominjala na Margerito.

Žena je hitro šla in od časa do časa pogledala okoli sebe. Čim bolj se je približevala, tem bolj je bil Henry prepričan, da prihaja grofica.

Ko je prišla do lip, je stopil pred njo Henry.

— Čakam vas, pridite hitro! reče Henry.

Margerita je odpela črni shawl, naslonila se na njega ter zasepetala:

— Samo hitro — mene zapuščajo moči!

— Ohrabri se, prijateljica, je odvrnil Henry, tam je voz, samo par korakov in smo v jem.

Potegnil je seboj Margerito, jo dvignil v voz, stopil za njo ter spustil zastore na oknih.

— Sedaj takoj v Maison-Neuve, reče Petru.

Peter je zapodil konje. Vse je bilo storjeno.

— Ti je boljše sedaj? vpraša Henry, nagnivši se k Margeriti.

Mlada žena mu ni odgovarjala. Henry je v skrbeh ogrnil pajčolan z obraza. Ubogo dete se je onesvestilo.

Margerita ni bila srečna v hiši, katero je zapustila, vendar se ji je srce skrčilo, ko je stopila preko praga, katerega ne bo nikoli več prestopila.

Mislila je, neglede na vse drugo, da jo vendar njen mož ljubi, da mu je bila radost, ter da bo trpel, ko bo ostal sam in zapuščen.

Vse, kar je Margerita imela, je bilo njegovo. Ko ga je zapustila, ni vzela s seboj ničesar, zato je položila ves nakit v malo škatlico, poleg nje pa pisemca, ki se je tako glasilo:

«Nisem Vas bila vredna. Ko je počival Vaš pogled na meni, sem morala povesiti glavo. Poleg prvega koraka, ki je bil greh, storim drugi, ki bo morda kesanje. Odhajam, da se ne vrnem več. Ne zaslužim, da me objokujete — odhajam z uničeno dušo. Ne proklinjajte me. Pomilujte in verujte mi, da nihče ne bo toliko molil za vašo grečo kakor ožena, s krivdo obremenjena Margerita.

Pismo in škatlico je položila na polveljnikovo pisalno mizo.

Vzela je obleko, katero je nosila kot madenka, se ogrnila z velikim shawlom, ki ga je bila pred leti kupila mati, vzela Gibbyja in odšla.

Ko je zaprla za seboj vrata, se ji je zdelo, da je njeno življenje razdeljeno na dva dela.

Nekdanja Margerita je mrtva, si je mislila mlada žena. Kaj bo z novo Margerito?

Pospešila je korake.

Henryevi poljubi in objemi so jo vzdramili iz nezvesti; Margerita si je prizadevala, biti vesela, da je ne vidi prvi dan v solzah in tuči.

Peter ni štedil s poganjanjem konjev in tako so dospeli v poldrugi uri do prvih dvajsetih v solzah in tuči.

Socialna in gospodarska vprašanja.

Nove najemnine.

Kakor znano, preneha s 15. majem 1925. veljavnost dosedanjega stanovanjskega zakona, na njegovo mesto pa stopi novi zakon, čigar osnutek je že predložen narodni skupščini.

Najvažnejši člen novega zakona, ki se tiče hišnih gospodarjev in najemnikov, je člen 12., ki v zvezi s čl. 11. regulira nove najemnine. Po čl. 11. se višina najemnine določi s pogodbo med gospodarjem in najemnikom, to je po prostem dogovoru, izvzemši slučaje, navedene v čl. 12., v katerih se vzame za osnovno ceno tista, ki se je ali se bi plačevala v mesecu juliju 1914. V krajih, kjer se je najemmina plačevala v kronah, torej tudi v Sloveniji, se računa osnovna cena v istem znesku v dinarjih. Ako ne bi prišlo do sporazuma med gospodarjem in najemnikom, določi višino najemnine za osebo, našteje v čl. 12., stanovanjsko sodišče prve stopnje.

Člen 12. se glasi:

«Ako se najemnik glede najemnine ne pogodi z najemodavcem in ako gre za stanovanje največ 4 sob, je najemmina enaka osnovni ceni iz čl. 11. (torej osnovni ceni meseca julija 1914. v dinarjih) pomnoženi s 6; ako pa ima stanovanje več ko 4 sobe, pa se osnovna cena pomnoži z 9, in sicer v slučaju, ako so najemniki:

1.) Aktivni državni uradniki, častniki, podčastniki, nameščenci, služitelji in njihove vdove ter očetelji, izvzemši uradnike ali častnike, ki so zdravniki, inženjerji, zobozdravniki, živinozdravniki in arhitekti, ako imajo pravico do proste prakse;

2. vpokojenci in vpokojenke, vdove vpokojencev in njihove očetelji, izvzemši vpokojence, ki so odvetniki;

3. duševni delavci, kakor pisatelji in umetniki (slikarji, pesniki, igralci, častniki in dr.);

4. duhovniki vseh stopenj priznanih veroizpovedanj ter njihove vdove in očetelji;

5. vojni invalidi in njihove očetelji;

6. vojne vdove in očetelji v vojni padlih, umrlih in poškodovanih, katere so slabega ekonomskega stanja;

7. vsi obrtniki, ki ne delajo na svoje ime in nimajo svoje delavnice, ampak delajo pri drugih in žive od mesečne ali dnevne plače;

8. uradniki, pomočniki, nameščenci, uslužbeni ali sluge zasebnih, trgovskih ali delniških, industrijskih ali drugih podjetij, ki delajo za plačo in katerih mesečna plača ne presega 3000 Din, izvzemši one, katerih podjetja imajo zgradbe za svoje pisarne in stanovanja za te osebe, brez ozira na to, ali imajo ta podjetja stanovanja za svoje nameščence ali jih dajejo v zakup;

9. telesni (fizični) delavci in delavke vseh poslov in podjetij ter njihove vdove in očetelji;

10. uradniški in uslužbeni vseh zaupniških in dobrodelnih ustanov;

11. uradniški, uslužbeni in sluge samoupravnih oblastev.

V kolikor imajo posamezniki izmed naštetih poleg plače v dokladani, pokojnine, invalidnine, dnevne še druge stalne dohodke, se sme osnovna skupna cena pri letnih dohodkih nad 40.000 D pomnožiti z 9, pri letnih dohodkih nad 60.000 Din z 12, ako pa imajo stanovanje z več ko 4 sobami, pa s 15.

Vzemimo praktičen primer iz Maribora: julija 1914. mesečna čista najemmina 80 K, «kosmata» najemmina (vštevši občinske doklade) pa 92 K. Za isto stanovanje se je plačevalo leta 1923. in 1924. 640 K «čiste» najemnine, 37% občinskih doklad in 50 K za odvoz greznice, smeti

in razsvetljavo stopnic mesečno. Koliko bo znašala dopustna mesečna najemmina od 15. maja 1925. naprej, ako je najemnik po čl. 12. zaščiten oseba?

Osnovna čista najemmina 80 Din se pomnoži s 6, to je 480 Din; 37% za občinske doklade od povprečne mesečne najemnine za 1923. in 1924. (kakor se dejanski plačuje mestni občini v letih 1925. in 1926.) v našem primeru od 640 K ali 160 Din 59.20 Din, skupaj mesečno 539 Din 20 para. Ako hoče najemnik svojemu gospodarju še vrniti izdatke za odvoz smeti itd. v znesku 50 K ali 12.50 Din. bo plačeval od 15. maja mesečno 551.70 Din.

Ker je najemodajalec po § 1096 o. d. z. dolžan na lastne stroške (seveda na račun najete najemnine) vzdrževati stanovanje v porabnem stanju, k čemur spadajo tudi njegovi izdatki za razsvetljavo stopnic, ter za odvoz smeti in greznice, ni nobene zakonite podlage, da bi mu moral najemnik te stroške povrniti, ako tega prostovoljno ne stori.

Na krajši način pridejo stranke do istega rezultata, ako pomnožijo predvojnno «brutto» najemmino, v našem primeru 92 Din s 6, kar da 552 Din.

Ako ima kdo podnajemnika, sme gospodar po čl. 8. novega stanovanjskega zakona zahtevati 20–30% kot podnajemnino.

Čehoslovaška na Ljubljanskem velesejmu.

Čehoslovaška republika ima na našem velesejmu svoj lastni, lične zgrajeni paviljon, ki pa prilikom vsakoletnih velesejskih prireditelj ni bil baš najboljše zaseden. Za letošnji velesej pa se pripravljajo obiskovalcem prijetno presenečenje:

Celi poviljon zasede namreč Svaz čehoslovenskega dila v Pragi in so to zadnji dogovori že zaključeni. Svaz, ki uživa v Čehoslovaški velik ugled, razstavi tudi v večjem obsegu na pariški umetnostni dekorativni razstavi in baje se bo del te razstave premestil na velesej v Ljubljano. Čehoslovaška umetnostna obrt je zelo razvita in razstava bo poleg svoje izredne zanimivosti gotovo marsikomu v vspodbudo, da se i naša dvigne i vevete.

Z veseljem in hvaležnostjo bomo sprejeli brate Čeha v našo sredo, velesejmu pa čestitamo na tej prireditvi.

Poleg tega se namerava sejma v večjem obsegu udeležiti tudi češka industrija, zlasti v porcelanski in steklarski stroki. Baje bodo zelo lepo in obsežno reprezentirane tudi velike tvornice Škoda.

JADRANSKA IZLOŽBA.

V Splitu se je sestavila družba »Jadranska izložba« v svrhu, da od časa do časa v Splitu ali v kakem drugem kraju Primorja priredi razstave in tako propagira ekonomsko važnost in lepoto primorskih krajev. Prva priredba bo pod imenom »Jadranska izložba« že letos od 25. jul. do 25. avg. v Splitu. Razstava bo kazala izključno gospodarsko življenje hrvatskega in dalmatinskega Primorja. Razstava bo obsegala kmetijstvo, industrijo, obrt, rudarstvo, pomorstvo (brodogradnjo, ribarstvo in brodarstvo), turizmo ter narodno in umetno obrt. V Šibeniku bo tudi oddelek za vina, likerje itd.

Z uporabo plina v gospodinjstvu se štedi čas in denar.

Uporabljanje plina kot kurivo se je v gospodinjstvih od sedaj že tako udomačilo, da postaja s tem v mestih osobito v poletnem času kot neobhodna potreba praktične gospodinjke. Razmere časa zah-

tevajo, da si vsaka dobra gospodinja prihrani nepotrebno delo v gospodinjstvu, tako n. pr. prinašanje drv in premoga ter odnašanje pepela, snajenje štedilnika itd. Temu se da v prvi vrsti odpomoči z upeljavo plinove kurjave, s katero odpade dolgotrajno zakurjenje štedilnika, nakladanje in dokladanje kuriva ter sploh vsako delo s kurivom in pepelom.

Plin gori brez izločanja saj in dima, ne povzroča prahu in nepotrebne vročine v kuhinjskih prostorih v poletnem času. Reguliranje toplote je možno edino — le pri plinu, kar je prvi pogoj za pripravo okusne in izdatne hrane. Ob enem je plinska kuha za današnje razmere najcenejša, ker pri pravilni porabi se potrošijo dnevno za zajetek, kosilo in večerjo samo 1–1.4 m³, torej k večjem din. 4.20, medtem ko se porabi za isto kuho za 4–6 din. premoga oziroma za 10–12 din. električnega toka. Vsled tako ugodnega razmerja navedenih kurilnih sredstev, zaznamuje mestna plinarna v zadnjem času uprav zadovoljiv narastek novih konzumentov, da pa se uporaba plina v gospodinjstvih še bolj uveljavi, dovoljuje plinarna novim konzumentom plina za poizkušnjo 8 dnevni brezplačni konzum plina.

Na zahtevo pošlje plinarna brezplačno proračun za nove upeljave, katere slednje se zaračunijo po lastni ceni. Dotična stanovanja pa, ki imajo že upeljane plinovode, se na zahtevo (telefonično ali pisмено) tudi samo za poizkušnjo lahko takoj priključijo na plinsko omrežje.

Vinarstvo. Po prvem delu knjige »Vinarstvo in kletarstvo« Frana Zweiflerja priredil direktor Andrej Žmave, ravnatelj vinarstva in sadjarske šole v Mariboru. 8° VIII in 208 strani, 128 podob. Natisnila in založila Tiskarna sv. Cirila v Mariboru 1925. V naši precej oskudni kmetijski književnosti malone nobena stroka ni tako slabo zastopana ko vinarstvo. Ta nedostatek zelo čutijo naši vinarji, še bolj se pa uveljavlja kot huda ovira pri pouku v naših kmetijskih šolah. Da se odpravi neugodna zapreka, je direktor Žmave prevedel z dovoljenjem založništ. I. del Zweiflerjeve knjige (»Weinbau und Weinbehandlung«, založil Paul Parey, Berlin), ki je za pouk prav primerna, ker vsebuje v glavnem vse, kar je naprednemu vinarju treba vedeti. Prvotno besedilo je Žmave mestoma pojasnil, tu in tam stvarno izpopolnil in popravil. Uporabljal je lastna izkustva najboljših vinskih strokovnjakov, črpač iz najnovejših strokovne literature, da bi delo bolje ustrezalo svojemu namenu. V drobnem tisku je Žmave dodal to, česar je v knjigi še pogrešal ali kar se mu je zdelo vredno posebnega poudarka glede na naše potrebe; podob pa je v knjigi za dobro polovico več kot v izvirniku. Pisatelj je posvečal posebno pozornost tudi terminologiji, ki je pri nas le ne v vinarstvu, marveč tudi v nekaterih drugih gospodarskih strokah nestalna in nepopolna. Ker je ta knjiga prva slovenska knjiga celokupnega vinarstva, se je pisec smatral upravičenega, uvesti nekaj izrazov za pojme, ki jim ni mogel iztekniti slovenskega imena ali katerih staro ime se mu ni zdelo primerno. V knjigi so temeljito obravnavane tale glavna poglavja: O kulturi vinske trte, Opis podzemnih in nadzemnih delov trsa (organografija). Opis najobičajnejših ameriških podlag in evropskih vrst vinske trte (ampelografije). Način razmnožitve vinske trte. Kako si uredimo in zasadi-mo vinograd. O vzgojnih načinih. Vsakoletna kulturna opravila v vinogradu. Škode in bolezni, valj in rastline. Kako gojimo grozdje ob hišnih stenah in zidovih. Pred trgatvijo. Davčne olajšave. Rentabilnost vinogradev.

dov. Iz vinarske geografije in statistike. Strokovno vrednost knjige povečuje končno »Stvarno kazalo«, ki je posebno vestno sestavljeno. Izrednih zaslug za delce si je steklo tudi založništvo, ki se ni ustrašilo velikih stroškov in je knjigo bogato opremilo. Tako zadošča knjiga vsestranskim potrebam in zahtevam, ki jo moramo vsem zanimancem le najtopleje priporočati. Stvarno strokovno ocenimo tega prvovrstnega dela priobčimo o priliki.

KAKO ČESKI NAROD ŠTEDI.

Državni statistični urad v Pragi je ravnokar izdal pregled vlog v čehoslovaških denarnih zavodih do konca I. 1924. Iz statistike posnemamo, da je bilo koncem 1924 vložnih v 335 bankah 7.116 milij. Kč. ter v 373 hranilnicah 11.169 milij. Kč. Ta statistika je še nepopolna, ker vsebuje poročila samo od 614 hranilnic, medtem ko je za I. 1923 poslalo poročila 1434 hranilnic. Nadalje je v raznih kreditnih zavodih vložnih 1868 milij. Kč. Tako je vložnega denarja v vseh zavodih češke republike okoli 40 milijard Kč. Statistika nam kaže še en zanimiv pojav. Stranke vlagajo v zadnjem času mnogoraje v banke kakor hranilnice iz razloga, ker plačujejo banke večje obresti.

g. Prodaja starih sodov se bo vršila dne 30. maja tl. pri direkciji državnih železnic v Subotici. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

g. Prodaja starih avtomobilov, avtomobilskih gumičev in železnih odpadkov se bo vršila dne 4. junija tl. pri Avtomobilski I. armijske oblasti v Petrovaradinu. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

o. Semenj v Padovi. V Padovi se vrši letos veliki semenj od 5. do 19. junija. Pogoji za razstavljalce so interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Nekaj poučnega o vinski trti.

Ne za vinorejce, marveč za prijatelje vina.

Vinska trta je doma v Aziji in sicer v Kavkazu, kjer imajo še dandanašnji velike vinograde. Stara je prav gotovo že toliko kot zgodovina, kajti že v ep. pismu čitamo, kako je sadił Noe vinske trte in pil sladko vince. Iz Kavkaza se je razširila trta v vse sredozemske kraje. Vino je bilo že v starem veku najbolj razširjena pijača Grkov in Rimljanov. Severna meja vinske trte prekorjač Paris, severni del Champagne, pri Weselu Ren in se v ostrem loku umakne proti jugu. Nato teče meja mimo Ogrske proti vzhodu 33 stopinj južne širine. Severno od te črte vinska trta ne uspeva. Na Pruskem so mnogo gojili vinsko trto vitežki redovi; imamo razna vzhodno-pruska mesta kakor »Marienberg« ali »Königsberg«, ki pa komaj zaslužijo ime »vino«. Južno od te meje pa vinska trta hitro uspeva; vino je močno sladko in izgubi plemenit okus. Opazujemo pa to čudo, da ravno v teh pokrajinah, kjer komaj vino uspeva in ki ležijo na mejah vinske trte, rastejo najboljše vrste vina: kakor šampanjec, Riidesheimer, Rantenhaler, Mainska vina. Značilno je, da ta vina južneje ne uspevajo s tako kakovostjo. Najboljša kapljica raste tedaj ravno v krajih, kjer se vinska trta zaustavi pred severnim podnebjem, zato pa najbriže iz same »kljubovalnosti« rodi najplemenitejši sok, kakor da bi hotela pokazati severu: »Glej, boljša sem od tebe, ki me črtiš.«

Pogovor na ulici.

Angela: No kaj ste tako otožni?
Berta: Oh, kaj bi ne bila, saj ni mogoče več živeti. Draginja. Denarja ni, kredita še manj.

Angela: Poglejte! Jaz pa sem zadovoljna, ker kupujem v dobri trgovini. Dobim vedno sveže razno specerijsko blago po ugodnih cenah. Ako želim, mi pošlje tudi na dom. Tam se dobi tudi na knjigo proti mesečnemu plačilu. Reči moram, da sem jaz kakor tudi moja sosedica zelo zadovoljna.

Berta: Prosim Vas, kje je ta trgovina, da še jaz tam poskusim.

Angela: O, to lahko najdete in upam, da bodeite zadovoljni v trgovini.

IVAN PENKO,
Maribor, Gosposka ulica št. 46

Gostilna Alojz in Josipina Schrei

(pred artilerijsko vojašnico)

krasni senčnati vrt.

Nedelja, dne 10. maja popoldne

Pojedina ocvrtih piščancev.

Pekersko vino.

Götzovo pivo v sodčkih.

Domače pecivo.

K obilni udeležbi vabita uljudno

A. in I. Schrei.

Stole za ležati

otročje vozičke, pletarske izdelke, nahrbtnike, špago, vrvi, gurte, drobnarijo, parfumerijo i. t. d. na drobno in na debelo, nudi najugodnejše

Drago Rosina
Vetrinjska ulica 26.

kose za-

lamčene

s r p e

bluge-Sack

brane

ter vse

polie-

delsko

orodje

VELETRGOVINA Z ŽELEZNINO O ORAJE

ce ment

traverze

stavbeno

kovanje

i. t. d. :

PINTER & LENARD

TELEF. 282 MARIBOR BRZOJAV PINLEN

VELIKA IZBIRA KUHINJSKE POSODE PO ZELO ZNIŽANIH CENAH.

Zmerne cenel Točna in solidna postrežba!

MALA OZNANILA.

Pohištvo

spalnice, jedilnice, kuhinje in drugo po konkurenčnih cenah samo pri Šerčer in drug, mizarstvo, Vetrinjska ulica 8, dvorišče. 988

Steklenice v vsaki velikosti in množini kupi Gospodarska pisarna dr. Srečko Lajnšic, Wildenrairnerjeva ul. 6, tel. 314. Kolonijalna trgovina na prodaj. 985

Sprajmejo se šivilje za parilo. Stalna zaposelnost. Vprašati pri trdkci: Maks Durjava in drug, Maribor, Gregorčičeva ul. 24. 979

Starejše dekle, katero zna dobro kuhati ter opravlja vsa hišna dela, se išče k 4 osebam. Naslop s 15. majnikom ali s 1. junijem. Povprašati je v Cankarjevi ul. 15/II, levo. 981

Otroka, 8 dni staro punčko, se odda za svojo ali v o-krho. Vprašati Dr. Krekova ul. 32a, Studenci. 983

Prodajalka, ki je zmožna tudi pisarniških del, se takoj sprejme. Pogoji je znanje slovenščine in nemščine, kakor hitro in točno računanje. Pismene ponudbe je nasloviti pod „Stalna služba“ na upr. časopisa. 993

Čiste steklenice od Slatinske vode kupuje M. Berdajs, trgovec, Maribor. 984

V bližini mestnega parka so radi delitve dedšine po ugodni ceni skupno ali posamezno na prodaj: 3 po-estva, I. Gospodarska hiša, obstoječa iz 4 sob, velike kleti, hlevi, posebna v. ničarska hiša z 2 sobama in kuhinjo, 5 oralev vinograda, 5 oralev žlahtnega sadonosnika, 1 oral njive in 2 orala gozda. II. Hiša z 2 sobama, kuhinjo, manjši hlev, 3 orale sadonosnika, travnika in nive. III. Hiša z 2 sobama, hlev, 1 oral vinograda, 3 orale sadonosnika, travnika in njive, pri odvetniku dr. Irgolič, Maribor, Cvetlična ul. 13. 990

Sprejem 3 gospode na dobro domačo hrano, za Din 15 dnevno. Nasl. v upravi. 993

Trgovski pomočnik, star 19 let, dobro izvežban v specerijski in delikatesni trgovini, išče v mestu ali na deželi službo. Nastopi takoj. Ponudbe na Ivan Dobnik, trgovec, Bistrica pri Mariboru. 970

Majhna registrirna blagajna „National“, skoraj nova, ceno na prodaj. Adalbert Gusel, Koroška cesta 18. 969

Zamenjam stanovanje, veliko sobo in kuhinjo z vsemi pritliklinami, blizina kolodvora s enakim ali večjim. Naslov v upravi pod „Zamenjam“. 962

Opremljena soba z električno razsvetljavo je s hrano vred 2 boljšima gospodema ali zakoncema brez otrok s 1. junijem za oddati. Vprašati Aleksandrova cesta 57/I-4. 987

Prodajalka manufakturne in galanterijske stroke, zmožna tudi šivanja in pisarniških del, želi spremeniti mesto. Gre eventualno tudi za blagajničarico. Nastop po dogovoru. Naslov pove upr. „Tabora“ 959

Pikerane zelenjadne sadike kot paradižnike, sladka paprika, zeleno, zelje, kelj, braziljanke, majska krajica itd. dobite pri Iv. Jemec, vrtnarstvo, Maribor. Razlagova ul. 11. 823

Popravila ur in zlatnine pod garancijo hitro in po ceni. Uradniki, železničarji in vpo-kojenci znižane cene. M. Iger, urar. 482

Otročji voziček, „Brenabor“ na prodaj. Naslov v upravi. 949

Pozor!

V gostilni „Pri veselemu kmetu“ na Tržaški cesti se točijo samo pristna počehovska vina. Istotam se dobe dobre domače klobase. — Solidna postrežba.

Drago Zohar, gostilničar.

1002

Kreditno društvo mestne hranilnice v Mariboru

dovoljuje trgovske ter obrtne kredite po zelo nizki obrestni meri, za sedaj 16% proti vknjižbi, oziroma menicam.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun po dogovorjeni obrestni meri, za katere jamči tudi Mestna hranilnica kot taka in konečno celo mesto z o-o-o vso davčno močjo. o-o-o

Podrobnejše informacije je dobiti v društveni pisarni, palači Mestne hranilnice, to je Miklošičeva ulica 2, pritličje na levo.

960

Lažnjivec je vsakdo, kdor trdi da trdika 400

A. VICEL,

MARIBOR, Glavni trg 5 ni znižala za 20% cene, vse kuhinjske posode, kakor: emajlirane, pločevinaste, težke znamke „Herkules“ ter lažje vrste, češkega proizvoda, lite, železne, posteklene in prvovrstne duplo težke aluminijeve posode iz prvovrstnih tovarov, k temu porcelanaste, kamenite in steklene robe itd. Toraj si lahko danes vsaka, tudi najrevnejša gospodinja nabavi to blago. Prej nego kupiš pri konkurenci, informiraj se pri tej trdkci o cenah!

Išče se

razumen **strojni upravljač** (Maschineneinsteller) k automatom za lesne vijake, kakor tudi samostojen, zelo zastopen **orodni ključavničar**. Ponudbe na „Tovarno vijakov“, Tezno pri Mariboru

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je dne 8. maja 1925 po mukepolni bolezni preminula naša ljuba

Hedvika Šmid

Pogreb preblage pokojnice se vrši dne 10. majnika ob pol 18. uri, iz hiše žalosti, Gregorčičeva ulica 24, na tukajšnje pokopališče v Pobrežju.

Maribor, dne 9. majnika 1925.

Globoko žalujoča rodbina Šmid.

VRTNI KONCERT

v novo preurejenem

„HOTELU KOSOVO“

MARIBOR, GRAJSKI TRG 1

bo v nedeljo, dne 10. t. m. Začetek ob 8. uri zvečer

Za izbornu primorsko kuhinjo, vsakovrstne pristne pi-jače, solidno postrežbo in zmerne cene jamči hotelir

1000

M. S. Radilović

Prvovrstne molzne krave, breje krave in mladi voli

na prodaj ali v zamenjavo; ta goveda se lahko vsak čas ogleda v hlevih Ludovika Vlahoviča, mesarija in gostilna, Aleksandrova cesta. 989

Za BIRMO se

priporoča, priznana najboljša izdelava slik večkrat odlikovanega

Fotografa Vlašič, Gosposka ul. 23
Cene zmerne! 991

Veliko reklamno podjetje namerava ustanoviti v Mariboru podružnico in išče

AGILNEGA URADNIKA za vodstvo.

Predpogoj poznanstvo v trgovskih in industrijskih krogih. — Reflektanti morajo položiti primerno kavcijo.

Ponudbe pod šifro „REKLAMA“ na

Publicitas d. d., Ljubljana

Selenburgova ulica 7. II. 936

V kratkem dospejo v Maribor
avtomobili

STEYR TIPA VII.

12/50 P S šestcilinderski s
— predkolesno zavoro. —

Interesentom se neobvezno razkaže.

Pojasnila daje Grand-Hotel „Meran“, Maribor.

OESTERREICHISCHE WAFFENFABRIKS-
GESELLSCHAFT STEYR - WIEN.

Zaloga za Stajersko in Slovenijo:

GRAZ, JOANNEUMRING 14, TELEFON 2022.

Ali ste že bili

v restavraciji

IZIDOR COPETTI

Vojašniška ulica 3

Tam se dobi za-
zamčeno pristno
dalmatinsko vino
liter po

9 Din

782

BISER SLOVENIJE

starodavno radioemanacijsko
termalno (38°C) kopališče

Toplice pri Novem mestu (Dolenjske toplice).

Sezona od 1. maja do 1. oktobra. — Pošta,
telegraf, telefon, železn. postaja Straža—
Toplice na progi Ljubljana—Karlovac.

Ze 400 let pr. Kr. znana zdravilna terma, že v
Valvazorju l. 1689 večkrat omenjena, zlasti kot
„čezmerno dobra kopelj, tako od daleč mnogo
obiskovana“, od dvor. svetnika Fr. Sukljeja
označena kot „starodavni čudodelni izvirk“
(Prager Presse 1924 No. 155), po mnenju rani-
kega znanega praškega internista prof. dr. B.
Elselka po svoji zdravilni moči „ena iz naj-
boljših term v Evropi“.

ZDRAVI: revmatizma vseh vrst,
artritis, giht, ženske bolezni,
arteriosklerozo, neurastenijo, ostarlost,
posledice zlomenin in poškodb, kožne bo-
lezni itd.

Vsaka tukajšnja kura je tudi življenje osveže-
valna in omiljevalna kura.

Vse kopelje so neposredno na izvirkih in terma
jih polni le izključno z lastnim pritiskom brez
vodovodnih cevi.

Sanatorij s celoletnim obratom pod eno streho
s kopališčem.

Elektro- in mehanoterapija, dietetična kuhinja.
Cene v sanatoriju: I. razr. od Din 120.—,
II. razr. Din 95.— III. razr. o. Din 75.—.

Zdraviliški dom z jedilnim salonom, parkom itd.,
ves moderni komfort, vse renovirano. Krasna
gozdната okolica, izhodišče divnih izletov.
Prospekte in vsa pojasnila daje na zahtevo
brezplačno

867

ravnateljstvo.

Prost. požarna bramba v Pekrah

priredi v nedeljo, 10. maja v gostilni Hartman

spomladansko veselico

s plesom in raznimi zabavami

Godba pekerske požarne brambe.

Začetek ob 2. uri popoldne. Vstopnina Din 5.—

982

ATELJE MAKART

NAJPRIKLADNEJSE SLIKE
POVEČANJE SLIK

791

SAMO GOSPOSKA UL. 27
NASPROTI HOTELA „PRI ZAMORCU“

OTVORITEV VRTH!

V soboto, 9. majnika 1925 se dne
otvori senčnati, prahu prosti vrt

KAVARNE „BRISTOL“

985

v Vetrinjski ulici št. 31

Cenj. občinstvu se vij. priporoča

KATICA KOTNIK

Tovarna hranil

Mirim

izdeluje priznано le prvovrstno

čokolado, kakau in sladno kavo.

Cenj. damam naznanjam, da se dobijo v mojem
novourejenem ateljeju krojnih vzorcev vsakovrstni

pariški in dunajski kroji na mero

kakor tudi normalni kroji na izbiro. Dobijo se tudi
kroji za otroke in deklice. Ustmena in pismena na-
ročila z vposlano sliko ali prepisom se takoj izvrše.

Obrnite se na

Specialni atelje krojnih vzorcev v Mariboru,
Aleksandrova cesta 19/I, na hodniku.

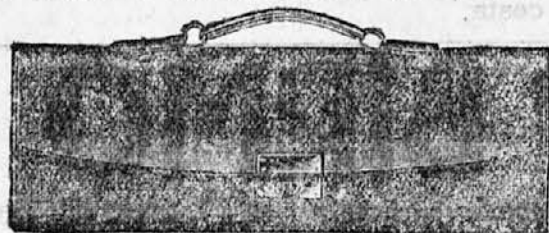
756

Išče se za takoj

sposoben prodajalec galant, stroke kot samo-
stojni vodja trgovine sezonske podružnice v Rogški
Slatini. Dobi stanovanje, hrano, plačo in provizijo
od prodane blaga. Prednost imajo oni z dobrimi
referencami in kateri so zmožni dati kavcijo. Po-
nudbe osebno ali pismeno s sliko poslati tvrdki

B. VESELINOVIC & KOMP.
Maribor, Gosposka ulica 26

980

978

Predno odpotujete

preskrbite se s potnimi kovčki, kasetami,
neceseri, torbami, listnicami, nahrbtniki itd. itd.

Vse to dobite v veliki izbiri in po zmernih cenah pri
IVAN KRAVOŠ — MARIBOR

Aleksandrova cesta šte. 13 — Telefon 207

KLUB-BAR

Dnevno Dnevno

PLESNA REVIJA

Gdčne Lore Brandt,
Berti Egan, Lona Fleuron,
Ljuba Kuksches

Ples občinstva
Začetek ob pol 12. uri

Novo! **16.** Novo!
majnika

Pat & Patachon

poskušata njun najno-
vejši senzacijski film:

„Ljubezen — blaznost
in zločin“

Sodelujejo:
Miss Topsy, Miss Fina
Elmore, Anny Reliüm
in Armand-duo.

Začetek ob 11. uri.

Med filmsko skušnjo vstop
v bar ni dovoljen.

Prosi se, da se lože vnaprej
rezervirajo, ker bo vstop
omejen le na prostor v ločali!

Po predstavi moderni plesi.

Filmsko skušnjo spremlja
pianist Pepo Winterhalter

Franja Skok dipl. babica

Tvorniška cesta 4
Maribor, Telefon št. 439

1001

Elegantne obleke za gospode

samo trpežne kakovosti
garantirano brezhiben model

ogromna izbira v vseh tudi nenavadnih velikostih
po nečuveno nizkih cenah!

Zaloga že izgotovljenih oblek, površnikov, raglanov od 600 do 1300 Din

Angleško blago iz ovčje volne,
kamgarn, Whipcord, Cowercoat
in Garhadin v zajamčeno prvo-
vrstni izdelavi in po brezhibnem
modelu. — Zaloga za obleke po
meri od Din 1400.— do Din 2000.—

J. ZILZ & CO., velika specialna trgovina moških oblek
GRAZ Annenstrasse 11 GRAZ